

Національний технічний університет
України «Київський політехнічний
інститут імені Ігоря Сікорського»

Інститут спеціального зв'язку та захисту
інформації КПІ ім. Ігоря Сікорського
Спеціальна кафедра № 4

ПІДГОТОВКА НАУКОВИХ ПУБЛІКАЦІЙ ТА ПРЕЗЕНТАЦІЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Робоча програма навчальної дисципліни (силабус)

Рівень вищої освіти	<i>Третій (освітньо-науковий)</i>
Галузь знань	<i>12 Інформаційні технології</i>
Спеціальність	<i>122 Комп'ютерні науки</i>
Освітньо-наукова програма	<i>Комп'ютерні системи і технології спеціального зв'язок</i>
Статус дисципліни	<i>Нормативна</i>
Форма навчання	<i>Очна (денна, вечірня)</i>
Рік підготовки, семестр	<i>I рік підготовки, весняний семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>II кредити</i>
Семестровий контроль / контрольні заходи	<i>Залік / Модульна контрольна робота, індивідуальне завдання</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	<i>Лекції та семінарські заняття: доктор філософських наук, професор Валерій АНАНЬІН</i>
Розміщення курсу	<i>Google Classroom</i>

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Силабус освітнього компонента «Підготовка наукових публікацій та презентація результатів наукових досліджень» складено відповідно до освітньо-наукової програми «Комп'ютерні системи і технології спеціального зв'язку» для підготовки здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 122 Комп'ютерні науки.

Метою навчальної дисципліни є формування у аспірантів наступних компетентностей: (ЗК02) здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; (ЗК03) здатність працювати в міжнародному контексті; (ЗК04) здатність розробляти проекти та управляти ними; (СК01) здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у комп'ютерній науці та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з комп'ютерних наук та суміжних галузей; (СК02) здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок державною та англійською мовами, глибоке розуміння іншомовних наукових текстів за напрямом досліджень; (СК05) здатність виявляти, ставити та вирішувати дослідницькі науково-прикладні задачі та/або проблеми в сфері комп'ютерних наук, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень; (СК07) здатність дотримуватись етики досліджень, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності.

Предметом навчальної дисципліни є загальні вимоги до наукових публікацій і презентацій результатів дослідження.

Програмні результати навчання, на формування та покращення яких спрямована дисципліна: (РН01) мати передові концептуальні та методологічні знання з комп'ютерних наук і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій; (РН02) вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми комп'ютерної науки державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях; (РН03) формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, експериментальних досліджень (опитувань, спостережень) і математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані; (РН07) розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні інженерні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми комп'ютерної науки з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів; (РН08) глибоко розуміти загальні принципи та методи комп'ютерних наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері комп'ютерних наук та у викладацькій практиці; (РН10) здійснювати пошук та критичний аналіз інформації, концептуалізацію та реалізацію наукових проектів з комп'ютерних наук.

2. Пререквізити та постреквізити навчальної дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Успішне вирішення завдань навчальної дисципліни базується на засвоєнні аспірантами знань та умінь, сформованих у них, в результаті вивчення наступної навчальної дисципліни: “Іноземна мова для наукової комунікації”.

Навчальні дисципліни, які забезпечується цією навчальною дисципліною - “Моделі, методи і технології оброблення та аналізу даних”.

3. Зміст навчальної дисципліни

Семестр 2-й

Семестровий (кредитний) модуль 1. Підготовка наукових публікацій та презентація результатів наукових досліджень.

Розділ I. Наукові публікації: вимоги, структура, форма, зміст.

Тема 1. Загальна характеристика наукового тексту.

Тема 2. Наукові публікації.

Тема 3. Наукова стаття та тези.

Тема 4. Побудова таблиць.

Тема 5. Побудова графіків.

Розділ II. Презентація і публікація результатів дослідження.

Тема 6. Презентація текстів.

Тема 7. Наукові видання і наукова комунікація.

Тема 8. Створення мультимедійних презентацій.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Основна література:

1. Сурмін Ю. П. Наукові тексти: специфіка, підготовка та презентація: навч.-метод. посіб. Київ : НАДУ, 2008. 184 с.
2. Сусліков Л. М., Студеняк І. П. Презентація наукових результатів [Електронний навчальний посібник]. Ужгород : ДВНЗ «УжНУ», 2020. 249 сл.
3. Пілющенко В. Л. Наукове дослідження: організація, методологія, інформаційне забезпечення /В. Л. Пілющенко, І. В. Шкрабак, Е. І. Словенко. Київ : Лібра, 2004. 344 с.
4. Черній А. М. Дисертація як кваліфікаційна наукова праця: посібник /А. М. Черній; за заг ред. І. І. Ібадуліна. Київ : Арістей, 2004. 232 с.

Додаткова література:

1. Презентація результатів наукових досліджень [Електронний ресурс] : навч. посіб. для здобувачів ступеня доктора філософії за спеціальністю 104 «Фізика та астрономія» /С. О. Решетняк, Д. В. Савченко; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Електронні текстові данні (1 файл: 9,4 Мбайт). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 100 с
2. Наумовець А. Г. Ви віч-на-віч з аудиторією – дещо про “технологію” підготовки наукових доповідей, популярних лекцій, дисертаційних промов і конкурсних проєктів [Електронний ресурс] / Антон Григорович Наумовець. 2016. – Режим доступу до ресурсу: http://ifbg.org.ua/~files/books/Naumovec_-_Vy-vich-na-vich-z-audytorieyu.pdf
3. Вернигора Н. М. Написання сучасної наукової статті. Методичні рекомендації /Н. М. Вернигора. Ун-т ім. Бориса Грінченка, Гуманітарний ін-т. Київ : Білий Тигр, 2015. 28 с.
4. Методологія наукових досліджень [Електронний ресурс] : навчальний посібник / В. С. Антонюк, Л. Г. Полонський, В. І. Аверченков, Ю. А. Малахов. Київ : НТУУ «КПІ», 2015. 277 с.
5. Міжнародні стилі цитування та посилання в наукових роботах [Електронний ресурс] : методичні рекомендації автори-укладачі: О. Боженко, Ю. Корян, М. Федорець; редколегія: В. С. Пашкова, О. В. Воскобойнікова - Гузева, Я. Є. Сошинська, О. М. Бруй; Науково-технічна бібліотека ім. Г. І. Денисенка Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»; Українська бібліотечна асоціація. Київ : УБА, 2016. 117 с.
6. Вашук О. М., Нелюбов В. О. Презентація навчальних і наукових матеріалів: Електронний навчальний посібник. Ужгород : ЗакДУ, 2012. 164 с.
7. Фаренік С. А. Логіка і методологія наукового дослідження: наук.-метод. посіб. Київ : Вид-во УАДУ, 2000. 340 с.

8. Семенов О. М. Культура наукової української мови: навч. посіб. Київ : Академія, 2010. 213 с.
9. Рижко О. Плагіат як соціальнокомунікаційне явище: монографія. Київ : Паливода А. В., 2017. 387с.
10. Сурмін Ю. П. Майстерня вченого: підруч. для науковця /Ю. П. Сурмін. Київ : Навч.-метод. центр “Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні”, 2006. 302 с.
11. Єріна А. М. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. /А. М. Єріна, В. Б. Захожай, Д. А. Єрін. Київ : Центр навч. лит-ри, 2004. 212 с.
12. Цехмістрова Г. С. Основи наукових досліджень: навч. посіб. /Г. С. Цехмістрова. Київ : Видавн. дім “Слово”, 2003. 240 с.
13. Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: підручник /В. М. Шейко, Н. М. Кушнарєнко. Київ : Знання-Прес, 2002. 295 с.
14. Рач В. А. Методологія системного підходу та наукових досліджень : підручник / В. А. Рач, О. В. Ігнатова, А. Ю. Борзенко-Мірошніченко; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Східноукр. нац. ун-т ім. В. Даля. Луганськ : СНУ ім. В. Даля, 2013. 251 с.

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Навчальний процес за даною дисципліною складається з лекцій, семінарських занять, що проводяться за розкладом, підготовки реферату (ІСЗ), системної самостійної роботи, модульної контрольної роботи за темами 1 – 8, рубіжного контролю, залікової контрольної роботи, а також проведення індивідуальних і групових консультацій за графіком консультацій.

Якість навчання забезпечується шляхом постановки і розв’язання проблемних питань на семінарських заняттях, застосуванням активних форм навчання. Керівництво самостійною роботою відбувається шляхом визначення завдань і рекомендацій для самостійного відпрацювання навчального матеріалу та систематичним контролем викладача за ходом відпрацювання навчальних завдань.

У випадку запровадження обмежувальних заходів, що унеможливають організацію і здійснення освітнього процесу в навчальних приміщеннях у складі груп, проведення навчальних занять з даного кредитного модуля можна здійснювати віддалено з використанням технологій дистанційного навчання.

Навчальна література, зазначена в пункті 4 цієї робочої програми кредитного модуля, є відкритою, не містить відомостей з обмеженим доступом і може бути оприлюднена з використанням технологій дистанційного навчання, а сама програма не потребує коригування у випадку проведення навчальних занять у дистанційному режимі.

Структура кредитного модуля

Номери, назви розділів, тем і питання навчальних занять, посилання на літературу	Кількість годин					
	Всього	у тому числі				
		Лекції	Практичні (семінарські) заняття	Лабораторні заняття (комп’ютерний практикум)	СР	
Розділ 1. Наукові публікації: вимоги, структура, форма, зміст.						
Тема 1.	Загальна характеристика наукового тексту.	6	4	-	-	2

Заняття 1/1.	Специфіка та структура наукового тексту. 1. Загальні вимоги до наукового тексту. 2. Види наукових текстів. 3. Плагіат в науковому тексті та боротьба з ним. Основана література: [1 – 4].	3	2	-	-	1
Заняття 1/2.	Науковий текст. 1. Науковий текст та його специфіка. 2. Етапи роботи над науковим текстом. 3. Елементи наукового тексту. 4. Види наукових текстів. 5. Проблема плагіату в наукових текстах. Основна література: [1 – 4].	3	2	-	-	1
Тема 2.	Наукові публікації.	4	2	-	-	2
Заняття 2/1.	Роль наукової публікації в науці. 1. Мета та особливість наукової публікації. 2. Варіанти текстового представлення наукових результатів: дисертація, автореферат, монографія, наукова стаття та ін. Основна література: [1 – 4].	4	2	-	-	2
Тема 3.	Наукова стаття та тези.	11	4	2	-	5
Заняття 3/1.	Наукова стаття та тези. 1. Мета та структура статті. 2. Тези, їх функціональне призначення. Основна література: [1 – 4].	8	4	-	-	4
Заняття 3/2.	Стаття та теза як науковий продукт. 1. Актуальність, мета та структура статті та тези. 2. Новизна дослідження як вимога до наукової продукції. 3. Редакційні вимоги до статті та тез. Основна література: [1 – 4].	3	-	2	-	1
Тема 4.	Побудова таблиць.	7	-	-	-	7
Тема 5.	Побудова графіків.	7	-	-	-	7
Разом за розділом 1.		35	10	2	-	23
Розділ 2. Презентація і публікація результатів дослідження.						
Тема 6.	Презентація текстів.	6	4	-	-	2

Заняття 6/1.	Презентація результатів наукових досліджень. 1. Форми наукової комунікації. 2. Технології презентації текстів. Основна література: [1 – 4].	3	2	-	-	1
Заняття 6/2.	Вимоги до презентації результатів наукових досліджень. 1. Мова і стиль наукового викладу. 2. Форми наукової комунікації. 3. Виступ і доповідь на науковій конференції. 4. Поняття про наукову етику та моральні принципи. Основна література: [1 – 4].	3	2	-	-	1
Тема 7.	Наукові видання і наукова комунікація.	5	4	-	-	1
Заняття 7/1.	Наукова комунікація в науковій сфері. 1. Особливості наукових видань. 2. Поняття про наукометричні бази. 3. Індекси цитування. 4. Розбір підготовлених аспірантами статей. Основна література: [1 – 4].	5	4	-	-	1
Тема 8.	Створення мультимедій-них презентацій.	3	-	2	-	1
Заняття 8/1.	Створення та застосування мультимедійних презентацій. 1. Значення презентації в усній доповіді. 2. Загальні вимоги до презентації. 3. Практична демонстрація презентацій. 4. МКР з тем № 1 – 8. Основна література: [1 – 4].	3	-	2	-	1
Разом за розділом 2		14	8	2	-	4
Реферат		9	-	-	-	9
Залік		2	-	2	-	-
Всього годин		60	18	6	-	36

6. Самостійна робота аспіранта

Головними видами самостійної роботи аспірантів є: самостійна підготовка до аудиторних занять та самостійна підготовка до заліку. Доцільно час самостійної підготовки для поглибленого вивчення та закріплення навчального матеріалу розподілити наступним чином:

№ з/п	Назва теми та перелік основних питань (перелік дидактичного забезпечення, посилання на літературу)	Кількість годин СР
1.	Розділ I. Наукові публікації: вимоги, структура, форма, зміст. Тема 1. Загальна характеристика наукового тексту. 1. Елементи наукового тексту: ілюстрації, таблиці та ін. 2. Плагіат як соціальнокомунікаційне явище. Основна література: [1 – 4].	2
2.	Тема 2. Наукові публікації. 1. Варіанти текстового представлення наукових результатів. Основна література: [1 – 4].	2
3.	Тема 3. Наукова стаття та тези. 1. Правила цитування. 2. Порядок посилань. Основна література: [1 – 4].	5
4.	Тема 4. Побудова таблиць. 1. Значення таблиці в науковій публікації. 2. Загальні вимоги до таблиці. 3. Види статистичних таблиць. 4. Особливості побудови таблиць для публікації і для демонстрації. Основна література: [1 – 4].	7
5.	Тема 5. Побудова графіків. 1. Значення графіку в науковій публікації. 2. Вимоги до графіків в науковій публікації. 3. Елементи графіка. 4. Розробка плакату для стендової доповіді. Основна література: [1 – 4].	7
6.	Розділ II. Презентація і публікація результатів дослідження. Тема 6. Презентація текстів. 1. Семінари, конференції, симпозиуми, конгреси: їх тематика, тривалість та способи проведення. Основна література: [1 – 4].	2
7.	Тема 7. Наукові видання і наукова комунікація. 1. Поняття про іmpact-фактор, H-індекс, показники <i>Source Normalized Imapct per Paper (SNIP)</i> та <i>SCImago Journal Rank (SJR)</i> . 2. Типові правила подання наукових статей до фахових журналів та журналів, що входять до міжнародних наукометричних баз. 3. Наукові дослідні роботи і гранти. Основна література: [1 – 4].	1
8.	Тема 8. Створення мультимедійних презентацій. 1. Типові помилки при створенні презентацій. 2. Особливості побудови графіків для публікації і для демонстрації. 3. Вимоги до оформлення доповіді. Основна література: [1 – 4].	1
9.	Реферат	9
Всього годин		36

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Правила відвідування занять

Відвідування аспірантами лекційних і семінарських занять є обов'язковим. Відсутність аспіранта на занятті можлива за поважною причиною, про що робиться помітка в журналі відвідування занять.

Правила поведінки на заняттях

Під час аудиторної роботи аспіранта на лекції необхідно уважно слухати викладача, осмислювати, узагальнювати теоретичні положення лекції і конспектувати матеріал у власному конспекті з навчальної дисципліни, не порушуючи етичних норм і вимог дисципліни поведінки на заняттях. Всі питання, стосовно змісту матеріалу і методики лекції, можна задавати викладачеві наприкінці заняття. При застосуванні дистанційної форми навчання лекції і семінарські заняття можуть проводитись з використанням платформ Google classroom, Google meet, Zoom, Cisco Webex Meetings. Під час роботи над матеріалами тексту і презентації лекції у віртуальному середовищі, аспірант повинен ознайомитись з темою, метою і планом лекції, рекомендованою літературою, основними поняттями і категоріальним апаратом і змістом теми та законспектувати навчальний матеріал.

Під час самостійної роботи необхідно доповнювати конспекти та розкривати складні питання, що не були з'ясовані протягом лекції, використовуючи рекомендовані по темі навчальні посібники та словники. Для успішного самостійного опрацювання та засвоєння навчального матеріалу, аспірантам пропонуються такі види роботи: читати та конспектувати рекомендовані першоджерела, тексти та статті за професійно-орієнтованою тематикою; складати конспекти та ставити творчі запитання до прочитаних текстів; писати короткі анотації до наукових джерел; готувати презентації до семінарських занять; писати і захищати реферати та виконувати завдання з формування навичок творчої та дослідницької діяльності.

Семінарське заняття, незалежно від форми проведення і середовища, передбачає розгорнуте обговорення питань плану семінару методами дискусії або конференції і містить виступи аспірантів з підготовленими короткими доповідями і рефератами з послідовним обговоренням. На кожному семінарському занятті викладачем оцінюються підготовлені аспірантами реферати і виступи, активність в дискусії, вміння формулювати та відстоювати свою позицію, а також проводиться письмовий експрес-контроль засвоєння теми.

Мультимедійна презентація виступу на семінарському занятті дозволяє передавати інформацію у візуалізованому, схематичному вигляді, що підвищує її цінність, можливості розуміння і засвоєння початкового матеріалу, особливо при змішаному або віддаленому режимі навчання. Навчальна презентація розробляється згідно з підпитаннями теми семінарського заняття, бути інтерактивною, передбачати зворотній зв'язок з аудиторією.

Презентації для підтримки виступу на семінарському занятті мають бути спрямованими на розкриття основних теоретичних положень теми виступу, містити оптимум наукового тексту у структурованому вигляді, що містить на одному слайді від 3 до 7 окремих положень та мінімум візуалізованих матеріалів. Додактова текстова інформація, що спрямована на обґрунтування, презентованих теоретичних положень, має бути озвучена доповідачем, протягом від 7 до 10 хв.

Правила захисту індивідуальних завдань

Опанування навчальною дисципліною передбачає, виконання індивідуального семестрового завдання (ІСЗ) – підготовку кожним аспірантом реферату на обрану та узгоджену з викладачем тему. Результати виконання ІСЗ аспірантів оцінюються під час їх виступу на семінарських заняттях або в процесі співбесіди з викладачем.

Реферат – це дослідження, огляд наукових і правових джерел, спрямований на вивчення, аналіз і узагальнення ідеї, викладених у наукових працях з визначеної проблеми. Загальний обсяг реферату має становити 28 – 30 рукописних (надрукованих) аркушів, оформлених як наукова робота. Структурно реферат складається з титульного аркушу, змісту, вступу, двох, трьох питань, висновків, списку використаної літератури.

Автор реферату має підготуватися до виступу на семінарі, щоб на вимогу викладача протягом 5 – 10 хвилин викласти суть проблеми, що розглядається в рефераті. Для кращого захисту реферату пропонується застосовувати наукову мультимедійну презентацію. Оформлений згідно з вимогами, які пред'являються до наукових робіт, реферат оцінюється викладачем.

Загальними вимогами до реферату є:

- чіткість та логічна послідовність викладення матеріалу;
- переконливість аргументації;
- стислість і точність формулювань, які виключають можливість неоднозначного тлумачення;
- конкретність викладення результатів дослідження;
- наукова обґрунтованість висновків;
- академічна добросовісність;
- зв'язок з майбутньою професійною діяльністю.

Підготовка до написання рефератів починається зі складання бібліографії – списку використаної літератури (не менш десяти назв першоджерел, монографій, наукових статей, законодавчих актів) та її опрацювання.

У вступі розкривається важливість та актуальність проблеми, стан її висвітлення у літературі, обов'язково визначаються мета та завдання реферату.

В основній частині, що складається з 2 – 3 питань, потрібно зробити огляд літератури за темою, у логічній послідовності, аргументовано, з посиланнями на джерела, розкрити зміст кожного питання з відповідними висновками, що узагальнюють результати аналізу його опрацювання в наукових джерелах.

У загальних висновках наводять узагальнюючу оцінку одержаних результатів дослідження стосовно суті питань, що розглядалися у роботі, визначається наукова та практична цінність виконаної роботи. Наприкінці, потрібно підкреслити значущість отриманого знання для формування громадянської свідомості військовослужбовця, професійній діяльності фахівця Держспецзв'язку.

Викладати матеріал слід сучасною українською мовою, короткими чіткими фразами, правильно оформлюючи науковий апарат.

Наприкінці реферату подається список використаної літератури (джерел). Список використаних джерел – елемент бібліографічного апарату, котрий містить бібліографічні описи використаних джерел згідно з державним стандартом: вказується прізвище автора, його ініціали, повна назва книги, місце видання та рік видання, загальна кількість сторінок; для наукових статей додається номер журналу та номери сторінок публікації.

Загальні правила цитування. Цитування повинно бути повним, допускається пропуск слів, речень, абзаців без перекручення авторського тексту. Випущений текст замінюється трьома крапками. При непрямому цитуванні (переказі) слід бути гранично точним у викладанні думок автора і давати відповідні посилання на джерело. Посилання у тексті реферату на джерело слід зазначати порядковим номером за переліком джерел, виділеним двома квадратними дужками, наприклад: "... у працях [1-3]...". Якщо використовують відомості, матеріали з джерел із великою кількістю сторінок, то у посиланні необхідно точно вказати номери сторінок, наприклад: [1, с.3].

До оформлення реферату висуваються наступні вимоги – робота має бути надрукована з одного боку паперу формату А4. Робота набирається 14 шрифтом із полуторним інтервалом. Аркуш реферату повинен мати наступні рамки поля: ліве – 25 мм., праве – 15 мм., верхнє – 20 мм. та нижнє – 20 мм. Нумеруються всі сторінки реферату, починаючи з титулу, але на ньому номер сторінки не проставляють. Абзацний відступ

повинен бути однаковим упродовж усього тексту роботи і дорівнювати п'яти знакам (1,25 см.).

На титульному аркуші реферату зазначаються: назва інституту, кафедра, назва навчальної дисципліни, тема, прізвище, ім'я по батькові виконавця, курс, група, науковий ступень, вчене звання прізвище, ім'я, по батькові особи, що має перевірити реферат, місто та рік.

Друга сторінка має містити план реферату, що складається із вступу, двох або трьох питань та висновки. Остання сторінка містить перелік використаної літератури.

Правила призначення заохочувальних та штрафних балів

Аспіранту за роботу в семестрі можуть бути виставлені додаткові заохочувальні гЗ (зі знаком плюс) або штрафні гШ (зі знаком мінус) бали – до 10 балів. Заохочувальні бали гЗ виставляються за: наявності конспекту всіх лекцій, тем самостійного вивчення і семінарських занять; участь у інститутській або університетській конференціях (конкурсах, семінарах). Штрафні бали гШ нараховуються за: не відпрацювання у конспекті тем пропущених лекційних і самостійних занять; спробу використання недозволених джерел під час проведення експрес-контролю; затримку подання ІСЗ.

Політика дедлайнів та перескладань

Терміни виконання навчальних завдань і контрольні заходи пов'язані з проходженням навчальної програми з дисципліни і розкладом занять. Крайній термін виконання ІСЗ (реферату) – останнє семінарське заняття. Якщо контрольні заходи пропущені з поважних причин (хвороба або вагомі життєві обставини), аспіранту надається можливість додатково скласти контрольне завдання протягом найближчого тижня. Тематичне завдання, яке подається на перевірку з порушенням терміну виконання, оцінюється з врахуванням штрафних балів.

Умови перескладання заліку. У разі отримання аспірантом незадовільної оцінки або наявності заборгованості, перескладання заліку з дисципліни допускається не більше двох разів. При другому перескладанні заліку у аспіранта може приймати комісія, яка створюється завідувачем спеціальної кафедри. Оцінка, отримана аспірантом у результаті другого перескладання заліку, є остаточною. Аспірант, який був не допущений до складання заліку, або був допущений, але не з'явився без поважної причини на залік (коли присутність аспіранта обов'язкова), або був усунений від заліку, вважається таким, що використав відповідну спробу скласти залік з дисципліни і має заборгованість.

Політика щодо академічної доброчесності

Відповідно до Закону України “Про освіту” – Викладання навчальної дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності – сукупності етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми. Списування під час контрольних (модульних) робіт та заліку заборонено (в тому числі із використанням мобільних девайсів).

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України “Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського”. **Норми етичної академічної поведінки** студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України “Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського”. Детальніше: <https://kpi.ua/code>

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Поточний контроль: здійснюється в формі письмового або усного експрес-опитування та виступів за темою семінарського заняття.

Рубіжний контроль: проводиться для уточнення рейтингу аспірантів, за результатами вивчення першого модуля, шляхом виконання модульної контрольної роботи (МКР).

Семестровий контроль: залік, який проводиться в формі залікової контрольної роботи.

Умови допуску до семестрового контролю:

- 1) зарахування виконання семестрового індивідуального завдання – реферату;
- 2) позитивна оцінка за МКР;

Оцінювання результатів навчання аспірантів здійснюється у відповідності до Методичних рекомендацій до розроблення і застосування рейтингових систем оцінювання в ІСЗІ КПІ ім. Ігоря Сікорського.

Рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO) з навчальної дисципліни

1. Рейтинг аспіранта а з дисципліни складається з балів, що він отримує за:

- виконання 5 письмових експрес-контролів;
- поточний контроль на семінарських заняттях (4 усних відповіді);
- виконання модульної контрольної роботи (далі – МКР);
- виконання індивідуального семестрового завдання (далі – ІСЗ) у формі реферату.

2. Критерії нарахування балів.

2.1. Експрес-контрольна робота оцінюються максимум в 3 балів:

- “відмінно” – повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації) – 3 бали;
- “добре” – достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації), або повна відповідь з незначними неточностями – 2 бали;
- “задовільно” – неповна і недостатньо аргументована відповідь (не менше 60% потрібної інформації) з незначними помилками – 1 бал;
- “незадовільно” – відповідь не відповідає вимогам на “задовільно” – 0 балів.

Максимально $5 \times 3_6 = 15$ балів.

2.2. Максимальний бал за усну відповідь на семінарському занятті оцінюються в 10 балів:

- “відмінно” – повна, глибока, логічно струнка і обґрунтована відповідь (не менше 90% потрібної інформації) – 10 балів;
- “добре” – достатньо повна і аргументована відповідь (не менше 75% потрібної інформації), або повна відповідь з незначними недоліками – 8 - 9 балів;
- “задовільно” – неповна і недостатньо аргументована відповідь (не менше 60% потрібної інформації) з незначними помилками – 6 - 7 балів;
- “незадовільно” – відповідь не відповідає вимогам на “задовільно” – 0 балів.

Максимально $4 \times 10_6 = 40$ балів.

2.3. Максимальний бал за МКР оцінюється в 20 балів за такими критеріями:

- “відмінно” – повна, глибока, обґрунтована і логічна відповідь (не менше 90% потрібної інформації) – 18 - 20 балів;
- “добре” – достатньо повна, аргументована відповідь (не менше 75% потрібної інформації), або повна відповідь з незначними недоліками – 15 - 17 балів;
- “задовільно” – неповна, неаргументована відповідь (не менше 60% потрібної інформації) з незначними помилками – 12 - 14 балів;
- “незадовільно” – відповідь не відповідає вимогам на “задовільно” – 0 балів.

2.4. Максимальний бал за ІСЗ (реферат) оцінюється в 25 балів за такими критеріями:

– “відмінно” – творчий підхід, всебічне, глибоке, логічне, аргументоване розкриття проблеми з посиленням на наукові джерела, обґрунтуванням її значущості для майбутньої соціальної і професійної діяльності і розвитку світогляду – 25 балів;

– “добре” – повне, науково обґрунтоване, логічне розкриття проблеми з відображенням власної позиції – 20 балів;

– “задовільно” – неповне і недостатньо аргументоване розкриття проблеми з певними недоліками – 15 балів;

– “незадовільно” – ІСЗ не виконане, тобто ІСЗ не зараховано – 0 балів.

Наявність позитивної оцінки за ІСЗ є однією з умов допуску до залікової контрольної роботи.

$$RD = 15_6 + 40_6 + 20_6 + 25_6 = 100 \text{ балів.}$$

2.5. Аспіранту за роботу в семестрі можуть бути виставлені додаткові заохочувальні гЗ (зі знаком плюс) або штрафні гШ (зі знаком мінус) бали – до 10 балів. Заохочувальні бали гЗ виставляються за: наявності конспекту всіх лекцій, тем самостійного вивчення і семінарських занять; роботу у науковому товаристві за тематикою дисципліни; участь у інститутській або університетській конференціях (конкурсах, семінарах); виконання завдань викладача щодо вдосконалення наочних і навчально-методичних матеріалів з навчальної дисципліни. Штрафні бали гШ нараховуються за: не відпрацювання у конспекті тем пропущених лекційних і самостійних занять; спробу використання недозволених джерел під час проведення експрес-контролю; затримку подання ІСЗ.

RD з кредитного модуля формується як сума всіх рейтингових балів гК, а також заохочувальних гЗ та штрафних балів гШ

2.6. **Залікова контрольна робота оцінюється максимум в 100 балів.** Залікова контрольна робота складається з п'яти питань, із переліку, що наданий у Силабусі, на які, аспіранту потрібно дати письмові відповіді. Максимальний бал за виконання контрольного завдання, що складається з п'яти теоретичних питань по 20 балів, оцінюється в 100 балів за такими критеріями:

– “відмінно” – повна, глибока, логічно струнка і науково обґрунтована відповідь (не менше 95% потрібної інформації) – 95 - 100 балів;

– “дуже добре” – повна і аргументована відповідь (не менше 85% потрібної інформації), або незначні неточності) – 85 - 94 балів;

– “добре” – достатньо повна і аргументована відповідь (не менше 75% потрібної інформації, або незначні неточності) – 75 - 84 балів;

– “задовільно” – неповна і недостатньо аргументована відповідь (не менше 65% потрібної інформації та деякі помилки) – 65 - 74 балів;

– “достатньо” – неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації та деякі помилки) – 60 - 64 балів;

– “незадовільно”, відповідь не відповідає умовам на “достатньо” – 0 балів.

2.7. Аспіранти, які отримали протягом семестру 60 і більше балів, отримують залікову оцінку(залік), так званим “автоматом”, відповідно набраного рейтингу (табл. 1).

З метою підвищення залікової оцінки, аспірант (який у семестрі отримав $RD > 60$ балів) може написати залікову контрольну роботу.

Якщо сума набраних, протягом семестру, балів менш ніж 60, аспірант виконує залікову контрольну роботу. У цьому разі бали за виконання залікової контрольної роботи переводяться до підсумкової оцінки згідно з таблицею 1.

2.8. Якщо здобувач виконав умови допуску до семестрового контролю у формі заліку, але набрав менше 60 балів, то оцінка виставляється за результатами залікової контрольної роботи, з урахуванням “жорсткої РСО”. При жорсткій РСО – попередній рейтинг здобувача з відповідної навчальної дисципліни (за винятком рейтингу семестрового завдання) скасовується і він отримує оцінку з урахуванням результатів залікової контрольної роботи. Жорстка РСО формує відповідальне ставлення здобувача до виконання залікової контрольної роботи, змушує його критично оцінити рівень своєї підготовки та ретельно готуватися до заліку.

3. Умовою атестації є отримання не менш ніж 50% від кількості балів, яку аспірант може отримати на час проведення атестації.

4. Рейтингова оцінка трансформується до університетської системи оцінювання згідно з таблицею 1.

Таблиця 1. Переведення рейтингових балів до оцінок за університетською шкалою
Рейтингові бали, RD оцінка за університетською шкалою

Кількість балів	Оцінка
95-100	Відмінно
85-94	Дуже добре
75-84	Добре
65-74	Задовільно
60-64	Достатньо
Менше ніж 60	Незадовільно

9. Додаткова інформація з навчальної дисципліни

Перелік питань, які виносяться на семестровий контроль

1. В чому полягає мета наукової публікації?
2. Які існують види наукових видань?
3. Охарактеризуйте особливості монографії як наукової праці.
4. Які особливості збірника наукових праць?
5. Як готують матеріали наукових форумів?
6. Що таке препринт?
7. Які існують вимоги до тез доповідей на науковій конференції?
8. Опишіть структуру наукового звіту.
9. Які існують вимоги до наукової статті?
10. Особливості наукового журналу як друкованого видання.
11. Особливості дисертації як рукопису.
12. Особливості автореферату.
13. В чому полягає мета наукової статті?
14. В чому полягає різниця між оригінальною і оглядовою статтями?
15. Опишіть структуру оригінальної статті.
16. Яку роль в оригінальній статті виконує вступна частина?
17. Які існують вимоги до написання розділу, присвяченому опису об'єкта і методів?
18. Які існують вимоги до написання розділу, в якому викладені результати власного дослідження?
19. Які існують правила посилань?
20. Як здійснюються цитування у статті?
21. Що таке УДК, яке її значення?
22. Вимоги до назви статті?
23. Перелічіть вимоги до написання анотації статті.
24. Як формується список літератури у статті?
25. Назвіть особливості наукового стилю і мови.
26. Перелічіть правила скорочення слів і словосполучень.
27. Перелічіть правила написання порядкових числівників.
28. Яке значення має таблиця в науковій публікації?
29. Перелічіть вимоги до структури таблиці.
30. Назвіть типові помилки, які зустрічаються в таблицях.
31. В чому різниця таблиць для публікації і для демонстрації?
32. В чому полягає значення графіку в науковій публікації?
33. Перелічіть вимоги до графіків в науковій публікації.
34. Які існують види графіків?

Рекомендована тематика рефератів (ІСЗ)

1. Нормативні вимоги до оформлення наукових текстів (дисертацій).
2. Мова і стиль наукових доповідей.
3. Стратегія підготовки написання тексту.
4. Грантові програми та їх специфіка.
5. Еволюція наукового тексту в умовах інформаційної цивілізації.
6. Психологічні аспекти роботи над науковим текстом.
7. Цитатництво і плагіат.
8. Шляхи підвищення якості наукових статей.
9. Основні проблеми підготовки аналітичних документів.
10. Проблема наукової новизни в дисертаційному дослідженні.
11. Співвідношення науково-дослідного з освітньо-кваліфікаційним у різних жанрах наукових досліджень.
12. Інтернет як сучасна форма наукової комунікації.